Tilastokeskus

Pvm 25.10.2016

Dnro TK-01-1428-16

Vastaanottaja

Valtionvarainministeriö
Tuula Karjalainen

Eduskunta, Verojaosto
Ilkka Lahti

Viite Hallituksen esitys HE 29/2016 ja Verohallinnon lausunto A75/00 00 01/2016

Asia

Tilastokeskuksen lausunnon TK-01-1428-16 täydennys

Tilastokeskus haluaa täydentää lausuntoaan hallituksen esityksestä laiksi arvonlisäverolain 137 ja 143 §:n muuttamisesta Verohallinnon 17.10.2016 toimittaman lausunnon vuoksi.

Verohallinnon aikataulu

Lausunnossaan Verohallinto nostaa esiin, että *Valmis–ohjelmiston käyttöönotto 2:n (1/2017) määrittelyt ja säännöt on vahvistettu eikä niitä voi enää aikataulusyistä muuttaa. Vuoden 2017 lomake, tietuekuvaukset ja OmaVero ovat jo valmiita ja tietuekuvaukset on julkaistu asiakkaille*.

Se, että mahdolliset muutokset voitaisiin toteuttaa käyttöönotto 3:n (11/2017) yhteydessä, on epävarmaa. Lomake vuodelle 2018 on jo tehty, joten todennäköisesti muutosten tekeminen menisi käyttöönotto 4:ään (11/2018).

Tilastokeskus kuitenkin toivoo, että muutosta vielä harkittaisiin EU:n tilastoasetuksen 223/2009 17(a) artiklan vuoksi, jossa todetaan seuraavaa:

"2. Kansallisia tilastolaitoksia ja komissiota (Eurostatia) on kuultava muiden elinten rakentamien ja ylläpitämien hallinnollisten rekistereiden alkusuunnittelusta, myöhemmästä kehittämisestä ja lakkauttamisesta ja niitä on pyydettävä osallistumaan siihen, jotta edistetään näiden rekisterien jatkokäyttöä Euroopan tilastojen tuottamiseksi. Niitä on pyydettävä osallistumaan standardointitoimiin, jotka liittyvät Euroopan tilastojen tuottamisen kannalta merkityksellisiin hallinnollisiin rekistereihin."

Tilastot, joihin arvonlisäveroilmoituksen muutos kohdentuu, laaditaan EU:n asetuksiin pohjautuen, jolloin niissä käytettäviin aineistoihin tulee soveltaa EU-asetuksia. Valitettavaa on, että tämä muutos tuli meille tiedoksi näin myöhäisessä vaiheessa emmekä voineet siihen aiemmin vaikuttaa.

Muutoksen vaikutukset tilastotuotantoon

Verohallinnon esityksen mukainen muutos vaikuttaa Tilastokeskuksessa Euroopan unionin lainsäädännössä säädeltyjen asetuspohjaisten suhdannetilastojen, kuten teollisuustuotannon volyymi-indeksin, toimialoittaisten liikevaihtokuvaajien, tuotannon suhdannekuvaajan sekä neljännesvuositilinpidon tuotantoon. Jotta tilastojen tuotantoa voitaisiin jatkaa, Tilastokeskus joutuu nopealla aikataululla lisäämään yrityksiin kohdistuvaa tiedonkeruuta, muuttamaan tuotantojärjestelmiään sekä lisäämään tilastojen menetelmällistä tuotantoa.

Kaavaillusta arvonlisäveroilmoituksen ilmoitustapamuutoksesta aiheutuisi Tilastokeskukselle kertaluontoisia kustannuksia karkean arvion mukaan noin 27 000 euroa verran ja edellä mainittujen tilastojen tuotantokustannukset lisääntyisivät noin 140 000 eurolla vuodessa (2,5htv).

Aineistomuutoksen vuoksi joudutaan näillä näkymin supistamaan suhdannetilastojen toimialakattavuutta sekä mahdollisesti kokonaan

lakkauttamaan alueellisten liikevaihtokuvaajien tuotanto; näitä tuotetaan maksuperusteisesti aluehallinnon ja ministeriöiden tarpeisiin.

Muutos lisäisi myös yritysten tiedonantorasitusta. Tiedonantajille aiheutuvaa rasitetta ei ole vielä arvioitu, sillä lopullisen otoskoko täsmentyy menetelmäratkaisujen kehittämisen myötä.

Jos tieto ilmoitustavasta kuitenkin sisältyisi Verohallinnon aineistoon, säästäisimme noin 20 % edellä mainituista kustannuksista.

Tilastokeskus toivoo edelleen, että arvonlisäverotuksen muutoksen toteutuessa, yrityksiltä kerättäisiin verotuksen yhteydessä tieto ilmoitustavasta. Tämän tiedon avulla Tilastokeskuksessa kyettäisiin paremmin arvioimaan muutoksen vaikutusta arvonlisäveroaineistoon ja sitä voitaisiin edelleen käyttää merkittävin osin tilastointitarkoituksiin. Tämä tieto hyödyttäisi myös muita julkisen hallinnon toimijoita, sillä sen avulla voitaisiin arvioida lakimuutoksen käytännön vaikutusta yrityksille ja siitä olisi apua myös ennakoitaessa valtion verokertymää.

Heli Mikkelä
Ylijohtaja

Mari Ylä-Jarkko
Tilastojohtaja